

نیمی از ظرفیت مخازن سدهای کشور خالی است

ایران از نظر منابع آبی با خشکسالی شدید مواجه است. از همراه ۱۴۰۰ تا کنون یعنی در شش ماهه ابتدایی سال آبی نسبت به وضعیت نرمال و میانگین بلندمدت، میزان بارش‌ها کمتر بوده و به همین ترتیب، منابع آب زیرزمینی نیز هر روز کمتر شده است. آمارها نشان می‌دهد که ایران نسبت به وضعیت نرمال تقریباً با کاهش ۱۹ درصدی بارندگی مواجه بوده است. البته در کل کشور، میزان بارندگی نسبت به سال آبی گذشته وضعیت بهتر یا مشابه‌ای داشته است اما در مجموع شواهد نشان می‌دهد که خشکسالی در ایران ادامه‌دار است و تغییرات جوی نیز شرایط را سخت‌تر می‌کند.

آمار دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور نشان می‌دهد، با وجود ۲۵ میلیارد و ۲۶۰ میلیون مترمکعب ذخیره آب در سدهای کشور، درحال حاضر حدود ۵۰ درصد ظرفیت مخازن سدهای کشور پر و نیمی دیگر از این ظرفیت خالی است. با سپری شدن ۱۹۳ روز از سال آبی، تا ۱۴ فروردین (سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۰) میزان کل حجم آب در مخازن سدهای کشور حدود ۲۵،۲۶ میلیارد متر مکعب است که نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته ۱۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. فیروز قاسم‌زاده، مدیرکل دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور، اخیراً در این خصوص به خبرگزاری تسنیم گفت: بررسی وضعیت ورودی سدهای کشور نشان می‌دهد که ورودی به مخازن در سال آبی جاری به ۱۸،۵۵ میلیارد مترمکعب رسیده است که کاشی معادل ۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته دارد.

وی افزود: میزان پرشدگی سدهای استان تهران، سد زاینده رود در استان اصفهان، سدهای استان خوزستان و سدهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه در شرایط فعلی به ترتیب حدود ۲۱ درصد، ۲۵ درصد، ۵۶ درصد و ۶۶ درصد است.

مدیرکل دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور خاطرنشان کرد: با توجه به شرایط اقلیمی کشور و وضعیت ذخایر منابع آبی، رعایت الگوی بهینه مصرف در بخش‌های مختلف مصرف امری ضروری است.

کاهش ۲۲۷ هزار میلیاردی کسری بودجه با افزایش صادرات نفت

افزایش صادرات نفت در دولت سیزدهم با پوشش خلأ بیش از ۲۲۷ هزار میلیارد تومانی کسری بودجه، نقش مؤثری در جلوگیری از تشدید مضاعف تورم در سال ۱۴۰۰ داشت.

به گزارش فارس، پس از گذشت چندماه از روی کار آمدن دولت سیزدهم، اخبار امیدوارکننده‌ای درباره رقم و درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی در فضای رسانه‌ای منتشر شد.

طبق اظهارات وزیر نفت و آمار ۱۱ ماهه گمرک ایران، وضعیت درآمدهای نفتی کشور، در سال ۱۴۰۰ به‌صورت چشمگیری رو به بهبود بوده و به این شرح تغییر کرده است: صادرات نفت خام در دولت سیزدهم از نظر حجمی ۴۰ درصد نسبت به دولت گذشته افزایش یافته است که این موضوع در کنار افزایش قیمت نفت و وصول برخی مطالبات نفتی گذشته، درآمدهای نفتی کشور را چندین برابر کرده است؛ به‌طوری‌که میانگین صادرات روزانه یک میلیون بشکه در سال ۱۴۰۰ محقق شده است. صادرات میعانات گازی در دولت سیزدهم از نظر حجمی سه برابر شده است و به بالای ۲۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است. صادرات گاز طبیعی در سال ۱۴۰۰ از نظر ارزش و حجم به ترتیب ۸۴ و ۹۱ درصد افزایش یافته است. وصول درآمدهای گازی ایران نسبت به سال ۹۹ حدوداً ۹ برابر شده است و به عدد ۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار رسیده است.

این اخبار امیدوارکننده درباره درآمدهای نفتی کشور یک سؤال را در ذهن عموم ایجاد می‌کند، اینکه (چرا با وجود بهبود اوضاع صادرات نفت، تغییر محسوسی در معیشت مردم ایجاد نشده است؟) پاسخ این سؤال در گزارش مهرماه مرکز پژوهش‌های مجلس نهفته است. طبق گزارش مهرماه مرکز پژوهش‌های مجلس، کسری بودجه در سال ۱۴۰۰ حدود ۴۲۰ هزار میلیارد تومان و در صد تحقق درآمدهای نفتی ۲۵ درصد پیش‌بینی شده بود، اما با افزایش فروش نفت در دولت سیزدهم بیش از ۲۲۷ هزار میلیارد تومان از کل کسری بودجه در سال ۱۴۰۰ کاسته شد. موضوعی که در صورت تحقق نیاختن موجب افزایش فروش اوراق و بدهی دولت و افزایش خلق نقدینگی و در نهایت افزایش تورم مضاعف می‌شد. اما همان‌طور که مشاهده می‌شود، همچنان کسری بودجه به‌عنوان یکی از عوامل اصلی ایجاد تورم وجود دارد ولی شدت آن با افزایش فروش نفت کاهش یافته است.

عراق: به‌گاز ایران نیاز داریم

سرپرست وزارت برق عراق گفت که گاز ایران برای نیروگاه‌های عراق مناسب است و قیمت آن هم قابل قبول است و تا سال‌های آینده نیز عراق به آن نیاز خواهد داشت. به گزارش ایلنا از الفرات نیوز، عادل کریم، سرپرست وزارت برق عراق، تأکید کرد که این وزارتخانه برای آمادگی در فصل تابستان پیش رو فعالیت‌های خود را افزایش داده و افزود که اولویت اصلی افزایش تولید برق است. کریم تأکید کرد که به شرط تأمین سوخت لازم برای نیروگاه‌ها، وضعیت تأمین برق در کشور بهتر خواهد بود و ۴ هزار مگاوات برق تولید کرد کشور افزوده خواهد شد. او گفت که عراق در حال حاضر به ۳۵ هزار مگاوات برق نیاز دارد که هر سال ۱۵۰۰ مگاوات به آن افزوده می‌شود و افزود که در صورت تأمین بودجه لازم تا سال ۲۰۲۶ تولید برق عراق مازاد بر مصرف خواهد بود. در تابستان سال گذشته وزارت برق عراق اعلام کرد که برای اولین بار به رکورد تولید ۱۱ هزار مگاوات برق رسیده است.

سرپرست وزارت برق عراق گفت که گاز ایران برای نیروگاه‌های عراق مناسب است و قیمت آن هم قابل قبول است و تا سال‌های آینده نیز عراق به آن نیاز خواهد داشت. وی تأکید کرد که هدف از اتصال برق عراق به ترکیه تأمین برق برای موصی است و افزود که لازم است قرارداد‌های سال‌جاری رقم زد. گرم شدن کم‌سابقه دما در میانه فروردین، عادل کریم همچنین گفت که عراق قراردادهایی برای تولید ۷۵۰۰ مگاوات برق از انرژی‌های تجدیدپذیر امضا کرده است.

عبور پیک مصرف برق از مرز ۴۲ هزار مگاوات

پیک مصرف برق در شبانه روز گذشته به ۴۲ هزار و ۷۳۰ مگاوات رسید که نسبت به پیک مصرف برق در روز مشابه سال قبل، رشدی ۹ درصدی را نشان می‌دهد. به گزارش تسنیم، افزایش دمای هوا به ۳۰ درجه در ریانتخت و عبور دمای هوا از مرز ۴۰ درجه در برخی شهرهای کشور در نیمه فروردین ماه، شرایط دمایی کم‌نظیری را در هفته‌های آغازین سال جاری رقم زد. گرم شدن کم‌سابقه دما در میانه فروردین، بازگشت کولرها به مدار را در برخی شهرهای کشور به دنبال داشت و می‌توان اثر این گرمای زودرس را در رشد مصرف برق به وضوح مشاهده کرد. بر اساس آمار رسمی شرکت مدیریت شبکه برق، پیک مصرف برق در شبانه روز گذشته به ۴۲ هزار و ۷۳۰ مگاوات رسید که نسبت به پیک مصرف برق در روز مشابه سال قبل، رشدی ۹ درصدی را نشان می‌دهد

گزارش

تورم و بودجه

گروه اقتصادی / قرار است که امسال قیمت حامل‌های انرژی از جمله گاز و برق و همین‌طور آب هدفمندتر از سال‌های اخیر اصلاح شود. به طوری که پرمصرف‌ها جریمه می‌شوند و کم مصرف‌ها پاداش خوش مصرفی می‌گیرند. در این میان قیمت بنزین نیز تغییراتی نخواهد داشت، یعنی سقف ۳ هزار تومان برای هر لیتر را حفظ خواهد کرد. در این خصوص وزیر نفت به «ایران» می‌گوید: «در سال ۱۴۰۱ هیچ‌گونه افزایش قیمتی برای بنزین نخواهیم داشت.»

■ قیمت بنزین در سال ۱۴۰۱

اگرچه اکنون قیمت فوب خلیج فارس هر لیتر بنزین را حدود یک دلار (مطابق با قیمت دلار سنا حدود ۲۵ هزار و ۳۰۰ تومان) و بنزین آزاد در ایران حدود ۱۲ سنت (۳ هزار تومان) است؛ اما دولت امسال برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین و حرکت به سمت قیمت فوب خلیج فارس - مطابق با برنامه هدفمندی یارانه‌ها- ندارد، لذا امسال نیز این فاصله کم نخواهد شد، تا فشاری بر معیشت خانوار از این بخش وارد نشود.

اما یک طرح بنزینی روی میز دولت است تا یارانه بنزین را هدفمند و به نفع قشر متوسط‌تر کند. این طرح بنزینی، همان طرح تغییر نحوه تخصیص یارانه‌هاست. به این ترتیب که یارانه بنزین - قیمت ۱۵۰۰ تومان برای هر لیتر- به جای کارت سوخت به کارت ملی افراد تخصیص داده خواهد شد. به هر کارت ملی حدود ۱۵ الی ۲۰ لیتر سهمیه بنزین داده می‌شود که این سهمیه در کارت بانکی سربپرست خانوار شارژ می‌شود.

در این باره، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اخیراً اعلام کرد که «این طرح بنزینی به‌صورت آزمایشی در کیش اجرایی شد و طرح پایلوت آن موفقیت‌آمیز بود، البته فعلاً در حد مطالعه است و زمان تصمیم آن به کشور هنوز مشخص نیست.» به گفته جلیل سالاری، فعلاً از اجرای این طرح جدید بنزین نیز خبری نیست و در حال حاضر این طرح به تخصیص سوخت براساس کارت ملی است، در فاز مطالعاتی است. اما کارشناسان می‌گویند که طرح جدید بنزینی هم توزیع یارانه بنزین

بنزین بدون تغییر قیمت؛ آب، برق و گاز در سال ۱۴۰۱ گران می‌شود، اما فقط برای پر مصرف‌ها!

۱۴۰۱؛ به نفع خوش مصرف‌ها

را عادلانه می‌کند و هم گامی در جهت اصلاح مصرف خواهد بود.

■ قیمت گاز و جریمه پرمصرف‌ها

سال گذشته اتفاقی که برای تعرفه‌های گاز رخ داد، این بود که از ابتدای آذرماه قیمت تعرفه گاز برای مشترکان پرمصرف افزایش یافت. به این ترتیب، تعرفه مشترکین پرمصرف که از سال ۱۳۹۴ برای آن سه پله اول که ۷۵ درصد مشترکین ما هستند و ۵۰ درصد مصرف را دارند، تغییری ندادیم. به طوری که همان هزینه گازی را که شش، هفت سال قبل پرداخت می‌کردند، از آنها گرفتیم، ولی برای مشترکان پرمصرف، تعرفه‌ها ۴۰ درصد هر پله نسبت به پله قبل اضافه شد، به طوری که مثلاً تعرفه ۴۰۰ تومان برای هر مترمکعب را به نزدیک مترمکعبی دو هزار تومان رساندیم، البته این گام اول بود.

وزیر نفت درخصوص ادامه این روند در سال جاری نیز می‌گوید: «قطعاً در سال جاری هم افزایش تعرفه این مشترکان پرمصرف را خواهیم داشت.» او درخصوص میزان تأثیرگذاری تغییر تعرفه‌ها بر مصرف اذعان می‌کند: «از این بخش در زمستان سال قبل نزدیک به ۲۵ تا ۲۸ میلیون مترمکعب در روز کاهش مصرف اتفاق افتاد. این معادل تولید یک فاز پارس جنوبی است و خوشبختانه کاهش مصرف هم کمک زیادی به ما کرد.»

براساس آنچه وزیر نفت می‌گوید، قیمت گاز در سال جاری به نفع کم مصرف‌ها تغییر خواهد کرد، یعنی پرمصرف‌ها جریمه می‌شوند، تا مصرف خود را اصلاح کنند. ارقام تعرفه‌ها، مطابق با الگوی مصرف هر منطقه و همین‌طور تعرفه‌های فصول گرم و سرد متفاوت است، اما کم مصرف‌ها همان تعرفه‌ها در سال ۱۳۹۴ را می‌پردازند. در این

میان ۳ دهک اول، به شرط خوش مصرفی، معاف از پرداخت هزینه گاز نیز خواهند بود. لذا تعرفه‌های گاز نیز در دولت سیزدهم به نوعی طراحی شده است که از معیشت دهک‌های کم درآمد حمایت کند. البته هنوز قیمت گاز در ایران نسبت به کشورهای دیگر ناچیز است، به طوری که برای مثال قیمت گاز در اروپا مدتی است بیشتر از ۳۰۰ سنت دلار برای متر مکعب شده اما قیمت گاز در ایران برای بخش خانگی زیر یک سنت است.

■ قیمت آب و برق و پاداش خوش مصرفی

موضوع بازنگری یارانه‌های انرژی از مسائلی است که وزارت نیرو نیز در حال حاضر به‌طور جد آن را دنبال می‌کند؛ اما در وزارت نیرو نیز آنچه ملاک اصلاح تعرفه‌های آب و برق است، تشویق مشترکان به خوش مصرفی و کم مصرفی است.

در این باره وزیر نیرو می‌گوید: «تعرفه آب بها در سال ۱۴۰۱ برای مشترکان که طبق الگو مصرف می‌کنند هیچ‌گونه تغییری نکرده اما برای آن دسته از افرادی که بیش از الگو، مصرف دارند به‌صورت پلکانی مشمول افزایش قیمت می‌شود.» درخصوص برق نیز، پرمصرف‌ها از بهمن ماه سال ۱۴۰۰ با فرمولی جدید جریمه می‌شوند؛ که در این تعریف جدید، تا زمانی که مشترکان برق، مصرف خود را بهینه نکنند، قبض گران‌تری را دریافت خواهند کرد؛ هزینه برق مصرف شده همراه با جریمه بدمصرفی.

علی‌اکبر محرابیان وزیر نیرو درباره تعرفه برق نیز به «ایران» توضیح می‌دهد: «اصلی‌ترین مشکل این بود که به‌دلیل کاهش ناآرامی نظام تخصیص یارانه، هر مشترکی که بیشتر برق مصرف می‌کرد، یارانه بیشتری دریافت می‌کرد و همین موضوع منجر به مصرف بی‌رویه و افزایش چشمگیر مصرف برق با توجه به تغییر در سبک زندگی مردم می‌شد. دولت جدید همت و همراهی ارزشمندی در این موضوع دارد به نحوی که هزینه مصرف در حد الگوی مصرف کماکان یارانه‌ای در نظر گرفته شده و یارانه نادرست تخصیص یافته به مشترکان با مصارف غیرمتعارف کاهش پیدا می‌کند. وزارت نیرو انتظار دارد این موضوع که به نوعی جراحی

■ آمادگی برای پیک برق تابستان
 علاوه بر اصلاح مصرف برق، وزارت

در ماه مارس ۰،۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت و به ۶۷،۵ میلیارد مترمکعب رسید.

■ کشورهای واردکننده، برسریک دوراهی سخت

از زمان آغاز جنگ روسیه و اوکراین قیمت انرژی بارها افزایش داشته و این افزایش تأثیر منفی بر اقتصاد اکثر کشورهای مصرف کننده گذاشته است. به طوری که اکنون کشورهای بیشتر نفت و گاز روسیه را سخت‌ترین سناریو روی میز دولت‌های خود می‌دانند.

■ اخیراً بانک‌های آلمانی هشدار داده‌اند که توقف عرضه نفت و گاز روسیه، آلمان بزرگترین اقتصاد اروپا را وارد رکود خواهد کرد.

طبق گزارش روتترز، بانک‌های آلمانی به دلیل جنگ اوکراین انتظار کاهش شدید رشد اقتصادی در سال جاری را دارند که ۲ درصد از درآمد که این میزان در صورت ادامه عرضه است. کریستین سوبوتگ، مدیر اجرایی بانک Deutsche، به رسانه‌ها گفت: «اگر واردات یا عرضه نفت و گاز روسیه متوقف شود، وضعیت حتی بدتر می‌شود. در این صورت رکود اقتصادی قابل توجه در آلمان عملاً اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.» وی افزود: «مسأله اقدامات کمکی دولت برای شرکت‌ها و صنایع حتی ضروری‌تر خواهد شد.» در همین راستا، صدراعظم اتریش طی اظهاراتی اعلام کرد که این کشور گزینه ممنوعیت واردات گاز از روسیه در همین شرایط که برخی

نیرو برای افزایش تولید برق نیز برنامه‌هایی را از مهرماه سال گذشته در پیش گرفته است تا کشور بیک مصرف برق تابستان امسال را با اطمینان بیشتری پشت‌سر بگذارد. وزیر نیرو در این باره می‌گوید: «بدون اضافه کردن سوخت و بدون سرمایه‌گذاری گسترده و صرفاً با استفاده از روش‌های دانش‌بنیان ۱۰۰۰ مگاوات به ظرفیت نیروگاه‌ها اضافه کردیم.»

محرابیان با ابراز امیدواری از اینکه با پیگیری برنامه‌ها فاصله میان تولید و مصرف به حداقل خواهد رسید تا مشکلات مردم در این زمینه نسبت به سال‌های گذشته به صورت چشمگیر کاهش پیدا کند، می‌گوید: «در راستای توسعه طرح‌های نیروگاهی پیش‌بینی شده مجموعاً ۶ هزار مگاوات به ظرفیت نیروگاهی کشور اضافه شود که ۴ هزار و ۵۰۰ مگاوات آن در چارچوب طرح‌های نیروگاهی است البته بخشی از آن که به بهره‌برداری رسیده و بخش دیگر تا فصل تابستان به بهره‌برداری خواهد رسید. از این میزان ۵۰۰ مگاوات از محل نیروگاه‌های تجدیدپذیر به بهره‌برداری خواهد رسید و ۱۰۰۰ مگاوات نیز با ارتقای توان نیروگاه‌های موجود با طرح‌های دانش‌بنیان است.» گفتنی است، تابستان سال گذشته کشور در اوج مصرف برق حدود ۱۲ هزار مگاوات کسری تولید برق داشت.

■ وسیله الکتریکی که ۹۰ درصد برق خانگی را مصرف می‌کند

بررسی‌های کارشناسان انرژی نشان می‌دهد که ۹۰ درصد مصرف

واردکنندگان به دنبال جایگزین‌های نفت روسیه می‌گردند، برخی واردکنندگان از جمله چین و هند، به دنبال خرید نفت و گاز ارزان‌تر از روسیه هستند. چراکه روسیه برای فروش بیشتر انرژی بویژه نفت، تخفیف می‌دهد. برای مثال، معامله‌گران اعلام می‌کنند که هند یک میلیون بشکه نفت خام اورال روسیه را برای بارگیری در ماه مه خریداری کرده است. به گزارش رویترز، سه منبع تجاری اعلام کردند که شرکت دولتی پالایش نفت و پتروشیمی مانگلوهر هند، یک میلیون بشکه نفت خام اورال روسیه را برای بارگیری در ماه مه خریداری کرده است. همچنین گزارش می‌شود که چین به دنبال خرید محموله‌های بیشتر از روسیه است که پس از تحریم‌ها قیمت آنها کاهش یافته است.

معامله‌گران می‌گویند که LNG روسیه با بیش از ۱۰ درصد تخفیف نسبت به محموله‌های عادی شمال آسیا در بازار نقدی معامله می‌شود. قیمت‌های ارخص‌های برای این سوخت فوق‌العاده سرد میان کاهش عرضه به بالاترین حد خود رسیده است.